

STÄMMO- UTTRYCK

Svenska Röda Korset

Acklamation

Muntlig omröstning

En frågas utgång avgörs med stöd av att deltagarna röstar muntligen JA.

Vid acklamation används aldrig ordet "NEJ". Exempelvis: *Kan stämman bifalla detta förslag?* De som vill bifalla säger JA.

Därefter: *Någon däremot?* alternativt *Ska stämman avslå aktuellt förslag?* De som vill att förslaget ska avslås säger JA.

Ajournering

Paus i mötet

Sker vanligen i samband med lunch eller liknande. Mötet ajourneras även vid slutet av dagens förhandlingar till nästa dag. Pausen bör vara tidsbestämd.

Ansvarsfrihet

Godkännande

Att ge till exempel styrelsen godkänt avseende verksamhet och förvaltning för det/de föregående verksamhetsåret/n. Ansvarsfrihet beviljas eller avslås av stämman.

Arbetsordning

Gemensamma riktlinjer för mötets genomförande

En beskrivning av det sätt som stämman ska genomföras på. Här beskrivs hur förhandlingarna i plenum och andra arbetsformer på stämman ska genomföras. Arbetsordningen fastställs av stämman.

Avslå

Säga nej till

Om ett ombud väljer att avslå ett förslag betyder det att hen är *emot* förslaget. Motsatsen är att bifalla.

Begära ordet

Be att få yttra sig

När ordföranden säger att ordet är fritt kan ett ombud, om denne vill säga något under den aktuella punkten, lyfta upp sitt röstkort alternativt fylla i en blankett för att begära ordet under en senare punkt i föredragningslistan. Ombudet sätts upp på en talarlista och tilldelas ordet av stämмоordföranden när det är ombudets tur.

Beslutsmässighet/ beslutsförhet

Rätt att fatta beslut

En regel som beskriver hur många av ombuden som ska närvara för att stämman ska kunna fatta beslut. Minsta antal närvarande är fastställt i stadgarna. Närvaron justeras i röstlängden.

Bifall

Säga ja till

Om ett ombud bifaller ett förslag betyder det att hen är *för* förslaget. Motsatsen är att avslå.

Bordläggning

Senareläggning

En fråga tas upp vid ett senare tillfälle under pågående stämmoförhandlingar.

Enkel och kvalificerad majoritet

Bestämd gräns för "övervägande del"

En vanlig så kallade *enkel*, majoritet betyder att ett förslag stöds av fler än hälften av alla röster, det vill säga får mer än 50 procent. Om det inte särskilt anges i stadgar eller liknande vilken majoritet som menas, avses i regel enkel majoritet.

Med en *kvalificerad* majoritet menas att ett förslag stöds av en majoritet som är större än hälften av ombuden. När kvalificerad majoritet ska gälla och hur stor den ska vara framgår av stadgarna. Svenska Röda Korset har för att fatta beslut om ändringar av stadgarna en kvalificerad majoritet på två tredjedelar. I övrigt tillämpas enkel majoritet.

Ersättare

Reserv

Ersättare "vikarierar för" ordinarie ombud som uteblir eller utgår från stämman. Ersättaren behöver registreras som ombud i röstlängden för att erhålla rätten att rösta.

Föredragningslista

Dagordning

Förteckning över de ärenden som ska behandlas vid stämman. Föredragningslistan fastställs av stämman.

Försöksvotering

Provomröstning

Försöksvotering sker genom handuppräkning med röstkort, men rösterna räknas inte röst för röst. Ordföranden gör istället ett visuellt överslag för att se om det finns en klar majoritet för något av förslagen. Om så är fallet kan detta förslag klubbas, men även här kan votering begäras av någon av ombuden.

Förtroendevotum

Omröstning/uttalande om stöd

Uttalande om stöd för styrelse eller ombud. Motsats är misstroendevotum.

Huvudförslag

Förslag med störst stöd

Det förslag som stämмоordföranden finner har störst stöd bland ombuden. Styrelsens förslag brukar vara huvudförslag. Vid påverkanstorg är huvudförslag det förslag som har flest instämmanden.

Justerare/justering

Kontrollant/kontroll

En person som stämman valt för att kontrollera protokollet: Enligt Svenska Röda Korsets stadgar utser stämman två justerare som tillsammans med stämмоordföranden justerar protokollet från stämman. Beslut som stämman fattat blir giltigt först då protokollet justerats.

Kontrapositionsvotering

Motförslagsomröstning

Kontra betyder *mot*, proposition betyder *förslag* och votering betyder *omröstning*. Alltså är kontrapositionsvotering detsamma som motförslagsomröstning. Om fler än två förslag ställs mot varandra i en omröstning med acklamation och ett ombud begär votering, används kontrapositionsvotering eller motförslagsomröstning.

Stämмоordföranden utser först ett huvudförslag. Därefter röstas ett

motförslag fram genom att övriga förslag ställs två och två mot varandra i en form av utslagsomröstning. Slutligen finns endast ett förslag kvar till själva ”finalen”. Detta framröstade förslag ställs mot det tidigare utsedda huvudförslaget.

Lägga till handlingarna

Notera utan åtgärd

En skriftlig rapport kan läggas till handlingarna av stämman, vilket innebär att rapporten inte kommer att hanteras ytterligare, utan läggs som bilaga till protokollet.

Mandat/Mandatperiod/ Mandattid

Uppdrag/Uppdragsperiod/Uppdragstid
Förtroendevalda ledamöter och ombud väljs på mandat, det vill säga de väljs för ett specifikt förtroendeuppdrag. Det kan till exempel vara som ordförande, ledamot och/eller som stämoombud.

Uppdrag kopplat till en stämma är i Svenska Röda Korset tidsbestämt på högst fyra år. Denna period kallas för *mandatperiod*. En ordförandes sammanhängande mandattid kan uppgå till högst åtta år.

Misstroende votum

Omröstning/uttalande om brist på stöd
Uttalande om att inte ge sitt stöd för en styrelse eller ett ombud. Motsats är förtroende votum.

Motion

Förslag

Ett skriftligt förslag som framställts till stämman av enskild person eller av grupp av personer. Inom Svenska Röda Korset kan detta göras av enskild medlem, grupp av medlemmar, kretsstyrelse, grupp av kretsstyrelser eller av Ungdomsförbundets styrelse.

Nominering/Nominera

Utnämning/Utnämna

Att föreslå kandidat/er till förtroendeuppdrag i samband med personval. Beslut fattas av stämman.

Observatör

lakttagare, åhörare

En person som inte är vald som ombud kan närvara vid stämman som observatör och därmed lyssna till de förhandlingar som pågår och till beslut som fattas. En observatör har varken rösträtt eller rätt att yttra sig under stämmoförhandlingarna.

Ordningsfråga

Fråga om formen för mötet

En fråga om hur stämman genomförs, särskilt vid turordning för diskussion och beslut om olika frågor eller hur en debatt ska gå till (adjungeringar, streck i debatten, sakupplysningar, val av mötesfunktionärer med mera).

Per capsulam

Beslut utan att mötas

Beslut enligt per capsulam brukar användas ganska sparsamt, men är mycket praktiskt samt tids- och kostnadsbesparande. Den används oftast på styrelsenivå, men kan, om de röstberättigade är ett hanterbart antal, med fördel även användas på andra nivåer i en förening, till exempel stämmonivå.

Om något beslut behöver fattas så snabbt att de röstberättigade inte hinner kallas till ett ordinarie möte, kan ett möte per capsulam genomföras. En röstlängd upprättas och ett beslutsunderlag (inklusive attsats) med rubriken ”Per capsulambeslut” tas fram. Ordförande kontaktar samtliga röstberättigade och begär in skriftliga kommentarer. Beslutet, det vill säga resultatet av per capsulam, protokollförs och röstlängden biläggs protokollet. Avprickad röstlängd tillsammans med avlagda röster fungerar som justering av beslutet.

Plenum/Pleniförhandlingar

Gemensamt sammanträde

Sammanträde i beslutande organ där samtliga ombud deltar för att diskutera förslag och yrkanden samt för att fatta beslut. Alla beslut vid stämman fattas i plenum, även i frågor som först bearbetats via utskott och/eller påverkanstorg med mera.

Presidium

Mötesledning

Högsta ledningen för till exempel en stämma bestående av en eller flera stämмоordföranden. Stämman fattar beslut om vilka personer som ska sitta i presidiet.

Proposition

Förslag

Förslag om beslut från styrelsen. Inom Svenska Röda Korset används beteckningen *förslag* istället för proposition.

Propositionsordning

Beslutsordning

Mötesordförande föreslår en beslutsordning i de fall flera förslag behöver ställas mot varandra. Propositionsordningen godkänns av stämman innan beslutsprocessen kan påbörjas.

Protokoll

Mötesrapport över beslut

Skriftlig redogörelse över vad som beslutats under stämman. Det är skillnad på diskussionsprotokoll och beslutsprotokoll.

Diskussionsprotokollet innehåller en längre redogörelse över de diskussioner som förts och vilka beslut som fattats.

Beslutsprotokollet innehåller endast korta redogörelser för respektive ärende, yrkanden, eventuella voteringar och reservationer samt beslut som fattats. Svenska Röda Korset sammanställer beslutsprotokoll vid sina stämmor.

Påverkanstorg

Öppet diskussionsforum

Ett forum för diskussion där olika rådpplatser med olika ämnesområden finns tillgängliga. Under påverkanstorget ges alla ombud möjligheten att argumentera för sin sak, lägga förslag och/eller instämma i förslag. Metoden används för att öka det demokratiska inflytandet och för att erbjuda alternativa diskussionsformer utanför plenum (där alla inte känner sig bekväma att yttra sig). Alla frågor som behandlas på påverkanstorget beslutas i plenum.

Remiss/Remittera

Hänvisning av ärende

Mötet kan besluta att skicka en fråga på remiss vilket innebär att den överlämnas till en person, grupp, kommitté eller annan instans för utredning och/eller korrekturläsning innan beslut fattas.

Reservation

Anmälan av avvikande mening

En anmälan från ett ombud om att hen absolut inte kan ställa sig bakom ett beslut. För att reservationen ska gälla, ska den skriftligen lämnas in till presidiet innan stämmans avslutande. Ombudet ska dock inte reservera sig i tid och otid utan ställa upp på stämmans beslut, även om hen har röstat mot.

Revision/Revidera

Granskning av räkenskaper

Ekonomisk genomgång och kontroll av bokföring, redovisning, förvaltning etc. i en förening.

Revision/Revisor

Granskning/räkenskapsgranskare/ granskningsman

En person som granskar bokföring, redovisning och förvaltning i en förening. Revisorn (oftast två personer) har valts

eller förordnats att utföra revision i en förening. En revisor som väljs av stämman eller liknande kallas externrevisor, medan revisor som är anställd i föreningen kallas internrevisor. Svenska Röda Korset har även så kallade föreningsrevisorer.

Revisionsberättelse

Årlig redogörelse

Sammanställs av revisorn. Redogörelsen meddelar resultatet av revisionen samt innehåller uppgifter om föreningens balansräkning och om frågan om ansvarsfrihet för styrelsen.

Röstlängd

Personer med rätt att rösta

Lista med namn över röstberättigade personer i ett val.

Sakfråga

Faktafråga

En fråga som handlar om organisationens egentliga verksamhet (fakta), till skillnad från en ordningsfråga som handlar om själva sammanträdet.

Talarlista

Turordning för att yttra sig

Lista som stämmopresidiet upprättar över de ombud som begärt ordet.

Tilläggsyrkande

Kompletterande förslag

Om ett ombud har ett tillägg till redan framlagt yrkande/förslag kan hen, i stället för att lämna ett nytt yrkande, göra ett så kallade tilläggsyrkande.

Tilläggsyrkandet ska knyta an till ett tidigare framlagt yrkande/förslag, det kan inte vara fristående. Alla tilläggsyrkanden ska lämnas skriftligen i form av att-sats/er innan punkten tas upp för beslut av stämman.

Valberedning

Grupp som nominerar förtroendevalda
Valberedningen föreslår personer till olika poster/förtroendeuppdrag där personval gäller. Valberedningen utses av stämman.

Votering

Omröstning med rösträkning

Formell omröstning då ett ärendes utgång avgörs genom rösträkning. Votering begärs av ombud som tycker att stämmopresidiets ordförande missbedömt vilket förslag som fått flest röster. Röstningen sker i följande ordning: Acklamation, Försöksvotering, Öppen/sluten votering.

Väcka förslag

Lyfta redan framlagt förslag

Efter att förslag behandlats på en rådplats på ett påverkanstorg, sammanställer rådplatsteamet de olika förslag som kommit in och anger ett huvudförslag från rådplatsen för stämman att ta ställning till. Om ett ombud vill ta upp annat förslag än huvudförslaget till omröstning i plenum, behöver hen begära att det alternativa förslaget väcks. Förslaget ska tidigare ha lagts på rådplatsen för att kunna väckas.

Yrkande/yrka

Begäran/Begära

Framföra att beslut ska fattas om en viss åtgärd/ett konkret förslag under stämman. Ett ombud kan göra ändringsyrkande, tilläggsyrkande och avslagsyrkande. Yrkanden lämnas skriftligen i form av att-sats/er innan punkten tas upp för beslut av stämman.

Yttrande

Styrelsens förslag

Styrelsens förslag till svar på motioner tillställda stämman. I yttrandet ger styrelsen förslag till beslut i form av att-sats/er för stämman att behandla. Detta benämns under pleniförhandlingar som *styrelsens förslag* alternativt som *huvudförslag*.

Återremittera

Ytterligare behandling av ärende

Yrkande om återremiss innebär att ett ärende sänds åter till ett beredande organ för ytterligare komplettering, utredning eller klarläggande innan beslut fattas.

Öppen/sluten votering

Votering med tekniskt stöd

En försöksvotering med tillägg att elektronisk voteringsutrustning används. Röstningen är anonym.

Svenska Röda Korset, huvudkontoret

Box 17563, Hornsgatan 54

118 91 Stockholm

Telefon 08-452 46 00 | Fax 08-452 46 01

E-post: info@redcross.se

Besök vår hemsida www.redcross.se

Svenska Röda Korset